

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Brancheorganisatie Kinderopvang
Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang
Sociaal Werk Nederland
BOinK
Stichting Voor Werkende Ouders
FNV
CNV

**Directie
Kinderopvang/Team
Directeur**

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
F 070 333 44 00
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
2017-0000128693

Datum

Betreft Uitwerking kwaliteitseisen in ministeriële regeling

Geachte ,

Met het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt uitwerking gegeven aan het akkoord Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (akkoord IKK). De meeste kwaliteitseisen voor de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk worden daarbij op het niveau van een algemene maatregel van bestuur (amvb) vastgelegd.

Een aantal kwaliteitseisen zal nader worden uitgewerkt in de Regeling Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. De uitwerking van deze kwaliteitseisen is in nauw overleg met alle bij het akkoord IKK betrokken sectorpartijen gebeurd.

Naar verwachting worden de amvb en de regeling in september dit jaar gepubliceerd. Vooruitlopend op de publicatie hiervan wil ik u via deze brief alvast informeren over de inhoud van de kwaliteitseisen die uitgewerkt worden in de regeling. Tevens wil ik u informeren over de financiële gevolgen van de aanpassingen van de kwaliteitseisen voor de maximum uurprijs van de dagopvang en buitenschoolse opvang. Zie in dit verband ook het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit kinderopvangtoeslag voor het jaar 2018 (zoals dat op 18 juli 2017 in het kader van de voorhangprocedure aan de Eerste en Tweede Kamer is verstuurd)¹.

De inhoud van deze brief kunt u desgewenst verder communiceren naar alle partijen die verbonden zijn aan de sector Kinderopvang.² Ik vind het namelijk van belang dat de sector kinderopvang goed en tijdig op de hoogte is van de kwaliteitseisen die in de regeling worden uitgewerkt en de financiële gevolgen daarvan.

Een belangrijk punt waar ik u op wil attenderen is dat er pas sprake is van definitieve regelgeving op het moment dat deze gepubliceerd wordt. Tot die tijd kunt u de amvb en de in deze brief beschreven onderdelen van de regeling beschouwen als *voorgenomen* regelgeving.

¹ Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/07/18/kamerbrief-ontwerpbesluit-tot-wijziging-van-het-besluit-kinderopvangtoeslag-voor-het-jaar-2018>

² Deze brief wordt ook gepubliceerd op de website www.veranderingenkinderopvang.nl

De opbouw van deze brief is als volgt:

1. Opleidingseisen beroepskrachten;
2. Opleidingseisen pedagogisch beleidsmedewerkers;
3. Kwalificatie eerste hulp aan kinderen;
4. Nadere eisen met betrekking tot de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs;
5. Financiële gevolgen van herijking kwaliteitseisen voor de maximum uurprijs dagopvang en buitenschoolse opvang.

**Directie
Kinderopvang/Team
Directeur**

Datum

**Onze referentie
2017-0000128693**

1. Opleidingseisen beroepskrachten

In het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt opgenomen dat beroepskrachten beschikken over een voor de werkzaamheden passende opleiding en dat bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld met betrekking tot de opleidingseisen waaraan beroepskrachten moeten voldoen. De opleidingseisen vallen uiteen in beroepskwalificatie-eisen en eisen aan het minimum taalniveau van beroepskrachten.

Beroepskwalificatie-eisen

In de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk 2012 wordt op dit moment naar de meest recent aangevallen collectieve arbeidsovereenkomst (cao) kinderopvang verwezen voor de beroepskwalificatie-eisen en bewijsstukken waarmee kan worden aangetoond dat een beroepskracht in de kinderopvang beschikt over een passende beroepskwalificatie. Voor het peuterspeelzaalwerk wordt hiertoe nu verwezen naar de meest recent aangevallen cao welzijn en maatschappelijke dienstverlening. In overleg met de betrokken sectorpartijen is besloten om voor de beroepskwalificatie-eisen voor beroepskrachten met ingang van 1 januari 2018 zowel naar de meest recent aangevallen cao kinderopvang als naar de meest recent aangevallen cao welzijn en maatschappelijke dienstverlening te verwijzen. Dit wordt opgenomen in de regeling. Bij de gekozen constructie geldt als belangrijke voorwaarde dat de lijsten met kwalificerende opleidingen in beide cao's toekomstig identiek aan elkaar zullen zijn, en zullen blijven. Op dit moment verschillen de lijsten met kwalificerende opleidingen in de cao kinderopvang en de cao welzijn en maatschappelijke dienstverlening nog op onderdelen van elkaar. Met cao-partijen is afgesproken dat zij tijdig voor 1 januari 2018 afspraken maken over de gelijkschakeling van de lijsten met kwalificerende opleidingen.

Daarnaast is in het akkoord IKK afgesproken dat beroepskrachten die met baby's werken, specifieke scholing ontvangen gericht op kennis van de ontwikkeling van baby's en vaardigheden die voor de babyopvang van belang zijn. Voor deze afspraak wordt verondersteld dat deze toekomstig onderdeel uitmaakt van de kwalificatie-eisen, waarvoor in de ministeriële regeling zal worden verwezen naar de meest recent aangevallen cao kinderopvang en de meest recent aangevallen cao welzijn en maatschappelijke dienstverlening. Een deel van de beoogde verhoging van de maximum uurprijs voor de dagopvang per 1 januari 2018 is gereserveerd voor de scholing van alle beroepskrachten die met baby's werken gedurende de komende vijf jaren. Met andere woorden: beroepskrachten hoeven niet per 1 januari 2018 geschoold te zijn, maar vanaf dat moment moet erin geïnvesteerd worden.

De verhoging van de maximum uurprijs wordt door middel van een wijziging van het Besluit kinderopvangtoeslag vormgegeven. Vanzelfsprekend is de totstandkoming van cao-afspraken op dit punt uit het akkoord voorwaardelijk voor de toekenning van de extra middelen die hiervoor gereserveerd zijn. Het is aan cao-partijen om op een goede wijze invulling aan deze akkoordafspraken te geven.

Minimum taalniveau beroepskrachten

Een goede ontwikkeling van taalvaardigheden vormt voor kinderen een belangrijke basis voor een soepele start in het primair onderwijs. Voor de ontwikkeling van de taalvaardigheid van kinderen is een taalrijke omgeving cruciaal. De taalvaardigheid van beroepskrachten vormt een belangrijke voorwaarde voor het creëren van een taalrijke omgeving voor kinderen. In de regeling zal daarom worden opgenomen dat een beroepskracht beschikt over een bewijsstuk, bijvoorbeeld een certificaat of diploma, waaruit blijkt dat hij de Nederlandse taal voor de deelvaardigheden gesprekken voeren, luisteren en spreken beheerst op ten minste niveau B2 van het Europees Referentiekader voor Talen, of de Nederlandse taal voor de mondelinge taalvaardigheid beheerst op ten minste niveau 3F als bedoeld in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze vaardigheden worden relevant geacht bij het aanbieden van een taalrijke omgeving voor kinderen binnen de kinderopvang. Er wordt naar zowel niveau 3F als naar B2 verwezen, omdat beide niveaus gehanteerd worden in de praktijk.

De eisen aan het minimum taalniveau voor beroepskrachten zullen in werking treden per 1 januari 2023. Voor deze ruime invoeringstermijn is gekozen zodat organisaties voldoende tijd hebben om alle beroepskrachten te toetsen en eventueel scholing te bieden en zodat initiële opleidingen voor de kinderopvang de gelegenheid hebben om het hoger taalniveau te verweven in de opleidingsstructuur.

**Directie
Kinderopvang/Team
Directeur**

Datum

Onze referentie
2017-0000128693

2. Opleidingseisen pedagogisch beleidsmedewerkers

Ter bevordering van de pedagogische kwaliteit is in het akkoord IKK met alle sectorpartijen afgesproken om toekomstig eisen te stellen aan de inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers die beroepskrachten kunnen coachen tijdens hun werk op de groep en een bijdrage kunnen leveren aan het pedagogisch beleid in de kindercentra. Met de wet IKK is een grondslag gecreëerd om bij of krachtens amvb nadere eisen te stellen aan de opleidingseisen waaraan pedagogisch beleidsmedewerkers moeten voldoen. In het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt geregeld dat pedagogisch beleidsmedewerkers dienen te beschikken over een voor de werkzaamheden passende opleiding en dat bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld.

De opleidingseisen van pedagogisch beleidsmedewerkers bestaan enkel uit beroepskwalificatie-eisen. In het akkoord IKK is afgesproken dat de opleiding voor pedagogisch beleidsmedewerkers minimaal hbo-niveau moet hebben en gericht moet zijn op pedagogiek. In overleg met de betrokken sectorpartijen is besloten om voor de beroepskwalificatie-eisen voor pedagogisch beleidsmedewerkers net als voor beroepskrachten middels de regeling te verwijzen naar de meest recent aangevragen cao kinderopvang en de meest recent aangevragen cao welzijn en maatschappelijke dienstverlening. Net als de eisen aan de inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers zullen de beroepskwalificatie-eisen in de regeling per 1 januari 2019 in werking treden. Met cao-partijen is afgesproken dat zij tijdig voor 1 januari 2019 afspraken maken over de kwalificerende opleidingen.

3. Kwalificatie eerste hulp aan kinderen

In het akkoord IKK is afgesproken dat er gedurende de kinderopvang altijd een volwassene met een geldig en erkend kinder-EHBO certificaat aanwezig moet zijn. Dit wordt noodzakelijk geacht om in het geval van incidenten snel en kundig te kunnen handelen. In het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt deze akkoordafpraak verankerd. Daarnaast wordt in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk bepaald dat er bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld aan de kwalificatie voor het verrichten van eerste hulp aan kinderen. In overleg met betrokken sectorpartijen is er in de vormgeving

van de nadere regels voor gekozen om aansluiting te zoeken bij de geldende eisen voor de gastouderopvang, waarvoor reeds nadere regels zijn opgesteld voor een passende kwalificatie voor het verlenen van EHBO aan kinderen. Dat geldt ook voor de criteria waaraan de instantie moet voldoen die het certificaat heeft afgegeven.³

Directie
Kinderopvang/Team
Directeur

De eisen die horen bij de kwalificatie voor het verrichten van eerste hulp aan kinderen in de ministeriële regeling zullen, net als de bepalingen in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk die zich richten op het kinder-EHBO certificaat, gelden vanaf 1 januari 2018.

Datum

Onze referentie
2017-0000128693

4. Nadere eisen met betrekking tot de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs

In het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt vastgelegd dat er in de kinderopvang bij de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs rekening wordt gehouden met de opleidingsfase waarin zij zich op dat moment bevinden. Daarnaast wordt in genoemd besluit bepaald dat er bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld met betrekking tot de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs en dat daarbij kan worden bepaald dat en onder welke voorwaarden beroepskracht in opleiding en stagiairs kunnen worden meegeteld bij de berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten. In het akkoord IKK is afgesproken dat maximaal 33% van het totaal aantal benodigde beroepskrachten volgens de beroepskracht-kindratio mag bestaan uit stagiairs en beroepskrachten in opleiding. Deze afspraak is gemaakt vanuit het perspectief dat kinderopvang een vak is en dat het ongewenst is als er binnen een kindercentrum teveel stagiairs of beroepskrachten in opleiding tegelijkertijd worden ingezet. Deze akkoordafspraken worden verankerd in de regeling. In de regeling zal worden opgenomen dat de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs geschiedt conform de meest recent aangevragen cao kinderopvang en de meest recent aangevragen cao welzijn en maatschappelijke dienstverlening. Daarbij zal als randvoorwaarde worden opgenomen dat gedurende de opvang maximaal een derde deel van het totaal minimaal aantal op het kindercentrum in te zetten beroepskrachten mag bestaan uit beroepskrachten in opleiding en stagiairs. Het totaal minimaal aantal op het kindercentrum in te zetten beroepskrachten wordt daarbij berekend door het volgens de beroepskracht-kindratio benodigde minimaal aantal in te zetten beroepskrachten op de afzonderlijke groepen van een kindercentrum bij elkaar op te tellen. De eisen aan de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiairs zullen per 1 januari 2018 in werking treden.

5. Financiële gevolgen van herijking kwaliteitseisen voor de maximum uurprijs dagopvang en buitenschoolse opvang

Het herijken van de kwaliteitseisen zal gevolgen hebben voor de kosten van de kinderopvangsector. Het gaat daarbij om aanpassingen in de beroepskracht-kindratio's, de inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers, het volgen van de ontwikkeling van kinderen en scholingseisen. Door de gefaseerde invoering van de verschillende maatregelen vanuit het akkoord IKK zullen ook de maximum uurprijzen voor de dagopvang en buitenschoolse opvang gefaseerd aangepast worden. Dit zal in twee stappen plaatsvinden, namelijk per 1 januari 2018 en 1 januari 2019.

³ De kwalificatie-eisen voor eerste hulp aan kinderen die gelden voor gastouders zijn uitgewerkt in artikel 10d van de Regeling Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Tijdpad invoering maatregelen dagopvang en wijzigingen maximum uurprijs

Voor het totaal van wijzigingen in de kwaliteitseisen met financiële gevolgen voor de dagopvang ziet het tijdpad er als volgt uit: de eisen aan het volgen van de ontwikkeling van kinderen en enkele scholingseisen worden per 1 januari 2018 ingevoerd. Ter compensatie wordt de maximum uurprijs voor de dagopvang per 1 januari 2018 verhoogd (+€ 0,07). De eisen aan de inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers en de aanscherping van de beroepskracht-kindratio voor nuljarigen worden per 1 januari 2019 ingevoerd. Ter compensatie zal te zijner tijd middels een afzonderlijke amvb worden geregeld dat de maximum uurprijs voor de dagopvang per 1 januari 2019 opnieuw wordt verhoogd (+€0,25).

**Directie
Kinderopvang/Team
Directeur**

Datum

Onze referentie
2017-0000128693

Tijdpad invoering maatregelen buitenschoolse opvang en wijzigingen maximum uurprijs

Voor het totaal van wijzigingen in de kwaliteitseisen met financiële gevolgen voor de buitenschoolse opvang ontstaat het volgende tijdpad: per 1 januari 2018 worden enkele scholingseisen ingevoerd en mogen vrijwilligers niet meer formatief worden ingezet. Ter compensatie wordt de maximum uurprijs voor de buitenschoolse opvang per 1 januari 2018 verhoogd (+€ 0,08). De eisen aan de inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers en de versoepeling van de beroepskracht-kindratio voor kinderen vanaf 7 jaar worden per 1 januari 2019 ingevoerd. De kostenbesparing die dit per saldo tot gevolg heeft, wordt te zijner tijd middels een afzonderlijke amvb vertaald naar een verlaging van de maximum uurprijs voor de buitenschoolse opvang per 1 januari 2019 (-€0,34).

Aanvullend op het bovenstaande kan worden opgemerkt dat de maximum uurprijzen voor de dagopvang en de buitenschoolse opvang per 1 januari 2018 en mogelijk per 1 januari 2019 worden geïndexeerd.

Voor het overzicht worden in de volgende tabel alle voorgenomen wijzigingen in de maximum uurprijzen in 2018 en 2019 schematisch weergegeven.

Overzicht wijzigingen in de maximum uurprijzen				
	<i>Dagopvang 2018</i>	<i>Dagopvang 2019</i>	<i>Buitenschoolse opvang 2018</i>	<i>Buitenschoolse opvang 2019</i>
<i>Indexatie</i>	+€0,20	Nog nader te bepalen	+€0,18	Nog nader te bepalen
<i>Vanuit IKK</i>	+€0,07	+€0,25	+€0,08	-€0,34
<i>Totaalwijziging</i>	+€0,27	Nog niet aan te geven i.v.m. mogelijke indexatie	+€0,26	Nog niet aan te geven i.v.m. mogelijke indexatie
<i>Nieuwe maximum uurprijs</i>	€7,45	Nog niet aan te geven i.v.m. mogelijke indexatie	€6,95	Nog niet aan te geven i.v.m. mogelijke indexatie

**Directie
Kinderopvang/Team
Directeur**

Datum

Onze referentie
2017-0000128693

Ik vertrouw erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,
namens deze,

M.C. van Tuyll
directeur Kinderopvang